Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi
2022, 5(5): 648-656.
DOI:10.26677/TR1010.2022.982
ISSN: 2667–422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Futbol Hakemlerinin Covid-19 Korkusu Düzeylerinin İncelenmesi

Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM, Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat, e-posta: mehmet2682@hotmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9707-6540

Öğr. Gör. Tolga HANAYOĞLU, Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yozgat, e-posta: tolga.hanayoglu@bozok.edu.tr
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7747-5782

Prof. Dr. Mehmet GÜÇLÜ, Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat, e-posta: m.guclun@gmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7507-5694

Öz

Bu araştırmanın amacı; faal futbol hakemlerinin Covid-19 korkusu düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenini Türkiye liglerinde görev alan faal futbol hakemleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise mail yoluyla gönderilen online anket çalışmasına gönüllü olarak katılım gösteren 160 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak ''demografik bilgi formu'' ve katılımcıların Covid 19 korku düzeylerini belirlemeye yönelik olarak ise Ladikli vd., (2020) tarafından Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması yapılan ''Covid 19 Korkusu Ölçeği'' kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans analizi, yüzde analizi, t testi, Anova analizi kullanılmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda; Covid 19 geçirme, Covid 19 aşısı olma ve Yakın çevrede Covid 19'a yakalanma değişkenlerine göre Covid 19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmiştir ($p<0.05$). Covid 19 geçirenlerin, Covid 19 aşısı olanların ve Yakın çevresinde Covid 19'a yakalananların korku düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet, medeni durum, meslek, yaşanılan yer, antrenman yapma şekli, sosyal medyada covid-19 haberlerini takip etme durumu değişkenlerine göre covid-19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında ise istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Korku, Hakem.
Makale Gönderme Tarihi: 08.03.2022
Makale Kabul Tarihi: 04.05.2022

Önerilen Atıf:
Yıldırım, M., Hanayoğlu, L. ve Güçlü, M. (2022). Futbol Hakemlerinin Covid-19 Korkusu Düzeylerinin İncelenmesi, *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(5): 648-656.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences
2022, 5(5): 648-656. DOI:10.26677/TR1010.2022.982
ISSN: 2667–422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

Examination of the Covid-19 Fear Levels of Football Referees

Associate Prof. Dr. Mehmet YILDIRIM, Yozgat Bozok University, Faculty of Sports Sciences, Yozgat, e-mail: mehmet2682@hotmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9707-6540

Lecturer Tolga HANAYOĞLU, Yozgat Bozok University, Vocational School of Health Services, Yozgat, e-mail: tolga.hanayoglu@bozok.edu.tr
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7747-5782

Prof. Dr. Mehmet GÜÇLÜ, Yozgat Bozok University, Faculty of Sports Sciences, Yozgat, e-mail: m.guclun@gmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7507-5694

Abstract

The aim of this study is to examine the Covid-19 fear levels of active football referees. The universe of the research consists of active football referees working in Turkish leagues. The sample of the study consists of 160 people who voluntarily participated in the online survey sent via e-mail. In the study, "demographic information form" as a data collection tool and to determine the Covid 19 fear levels of the participants, Ladikli et al. (2020) used the "Covid 19 Fear Scale", whose reliability and validity studies were conducted in Turkish. Frequency analysis, percentage analysis, t test, Anova analysis were used to analyze the data. As a result of the analyzes carried out; Statistically significant differences were found between the Covid 19 fear scale mean score according to the variables of having Covid 19, being vaccinated against Covid 19, and being caught in the immediate environment ($p<0.05$). It has been determined that the fear levels of those who have had Covid 19, those who have had the Covid 19 vaccine and those who have caught Covid 19 in their immediate surroundings are higher. No statistically significant differences were found between the mean score of the covid-19 fear scale according to the variables of gender, marital status, occupation, place of residence, training style, following the covid-19 news on social media ($p>0.05$).

Keywords: Covid-19, Fear, Referee.
Received: 08.03.2022
Accepted: 04.05.2022

Suggested Citation:
Yıldırım, M., Hanayoğlu, L. and Güçlü, M. (2022). Examination of the Covid-19 Fear Levels of Football Referees, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 5(5): 648-656.

GİRİŞ

2019 yılında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan Yeni Tip Coronavirüs Covid-19 hastalığı tüm dünyaya yayılarak salgın haline gelmiştir. 2020 yılında Dünya Sağlık Örgütü (WHO) akut solunum yetmezliği olarak ciddi hasarlara ve ölümlere yol açan bu hastalık için tüm dünyada pandemi ilan etmiştir. Covid-19 ciddi bir akut solunum yolu hastalığı olup, çok kolay bulaşabilmekte ve insanları sıklıkla etkilemektedir (WHO, 2020).

COVID-19 pandemisi dünyada birçok sektörü etkilemiştir. Etkilediği alanların başını sağlık sektörü oluştururken, eğitim, sanayi, ulaşım, turizm ve spor gibi birçok alanda ekonomik, sosyal, ticari etkisinin olduğu görülmektedir. Etkilenen alanlardan biri olan spor, kendi içinde ekonomik, kültürel ve ticari etkileri olan önemli bir sektördür. (Aygün ve Ünal, 2020). Bilimin ve teknolojinin gelişimiyle birlikte spor alanına ilginin her geçen gün daha da arttığı bilinmektedir (Aygün ve Murathan, 2020). Spor dünya çapında bireylerin aktivitede bulunduğu, izlediği ve tüketimde bulunduğu evrensel bir üründür (Ratten ve Ratten, 2011). Spor sağlıklı kalmak amacıyla yapılan en önemli faaliyetlerden biridir ve içerisinde yer alan insanların sağlığı için hastalıklardan korunması oldukça önemlidir (Aygün ve Ünal, 2020).

COVID-19 pandemisi ile birlikte Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de spor müsabakaları ertelenmiş ve sporcular bu durumdan olumsuz etkilenmiştir. Futbol müsabakaları ertelenmiş ve daha sonralarında seyircisiz oynanmaya başlanmıştır. Futbol müsabakalarının ertelenmesi de futbol hakemlerinin hem fiziksel antrenmanlarını hem de psikolojik durumlarını olumsuz etkilemiştir.

Covid-19 sporcuların müsabakalarını, antrenmanlarını ve hayat tarzlarını değiştirmek durumunda bırakmıştır. Evde yapılan bireysel antrenmanlar sporcuları fiziksel ve ruhsal yönden olumsuz etkilemiştir (Bingöl vd., 2020).

Futbol hakemlerinin gerek antrenmanlarında gerek müsabakalarda birbirleri ve sporcular ile yakın temasta bulunması Covid-19 hastalığına yakalanma riskini artırmaktadır (Corsini vd., 2020). Covid-19'a yakalanma durumu hakemler üzerinde bir kaygı ve korku yaratabileceği varsayılmaktadır. Bu durumun hem hastalıkla mücadele açısından hem de müsabakalarda görev alma açısından hakemlerde bir endişe yaratabileceği düşünülmektedir.

Korku insanda makul düzeyde hayatta kalma açısından önemli bir varoluşsal duygudur. Korkunun belli düzeyde olması insanı bazı tedbirler almaya doğru yönlendirir. Pandemi döneminde hastalığa yakalanma korkusu ise hayatı olumsuz anlamda etkileyebilir. Covid-19'un gençlerde daha hafif seyretmesi korku açısından bir farklılık yaratabilir (Kobayashi vd., 2020).

Covid-19 her ne kadar fiziksel etkileri olan bir hastalık olsa da psikolojik etkilerinin de araştırılması gereken bir hastalıktır. Sporcularda hastalığa yakalanma korkusu birçok araştırma da ele alınmış olmasına rağmen (Çifçi ve Demir, 2020; Ağduman, 2021) futbol hakemlerinin Covid-19 korkusunu inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini; Türkiye liglerinde görev alan faal futbol hakemleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise mail yoluyla gönderilen online anket çalışmasına gönüllü olarak katılım gösteren 160 kişi oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı futbol hakemlerinin Covid-19 korkusunun çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- Cinsiyet

- Medeni durum

- Meslek

- Yaşanılan yer

- Antrenman yapma şekli

- Covid-19 geçirme durumu

- Covid-19 aşısı olma durumu

- Sosyal Medyada Covid-19 haberlerini takip etme durumu

- Yakın çevrenizde Covid-19 geçirme durumu değişkenlerine göre futbol hakemlerinin Covid-19 korkusu düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak ''demografik bilgi formu'' ve katılımcıların Covid 19 korku düzeylerini belirlemeye yönelik olarak ise Ladikli vd., (2020) tarafından Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması yapılan ''Covid 19 Korkusu Ölçeği'' kullanılmıştır.

Covid 19 Korkusu Ölçeği

Ahorsu vd., (2020) tarafından geliştirilen Ladikli vd., (2020) tarafından Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması yapılan Covid 19 Korkusu ölçeği tek faktörlü ve beşli likert tipinde (1 = Kesinlikle katılmıyorum; 5 = Kesinlikle katılıyorum) 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte ters yönlü madde bulunmamaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.82 ve test tekrar test güvenirliği 0.72 olarak bulunmuştur. Ölçekten elde edilen yüksek puan, Covid-19 korkusunun yüksek olduğunun göstergesidir.

Gerçekleştirilen bu çalışmada ise ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0,87 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuç ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

Verilerin istatistiki analizine başlamadan önce basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Ölçeğe ilişkin basıklık değerinin 0.107, çarpıklık değerinin 0.829 olduğu, verilerin normal dağılım sergilediği belirlenmiş ve istatistiki analizlerde parametrik testler kullanılmıştır.

Katılımcıların demografik özelliklerini betimlemek amacıyla frekans ve yüzde analizinden, ele alınan demografik değişkenlere göre katılımcıların Covid 19 korkusu arasındaki farklılıkları belirlemek amacıyla t testinden ve ANOVA testinden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

		N	%
Cinsiyet	Kadın	44	27.5
	Erkek	116	72.5
Medeni Durum	Evli	27	16.9
	Bekar	133	83.1
Meslek	Öğrenci	111	69.4
	Kamu	24	15.0
	Özel Sektör	25	15.6
Yaşanılan Yer	Aile Evi	84	52.5
	Öğrenci Evi	15	9.4
	Yurt	61	38.1
Antrenman yapma şekli	Grup	113	70.6
	Bireysel	47	29.4
Covid 19 geçirme durumu	Evet	40	25.0
	Hayır	120	75.0
Covid 19 aşısı olma durumu	Evet	147	91.9
	Hayır	13	8.1
Sosyal Medyada Covid 19 haberlerini takip etme durumu	Evet	115	71.9
	Hayır	45	28.1
Yakın çevrede Covid 19 geçirme durumu	Evet	134	83.8
	Hayır	26	16.2

Tablo 1 incelendiğinde; Katılımcıların %27.5'i kadın, %72.5'i erkektir. %16.9'u evli, %83.1'i bekardır. Katılımcıların %69.4'ü öğrenci, %15.0'i kamu çalışanı, %15.6'sı özel sektör çalışanıdır. %52.5'i aile evinde, %9.4'ü öğrenci evinde ve %38.1'i yurtta yaşamaktadır. %70.6'sı grup olarak, %29.4'ü bireysel olarak antrenman yapmaktadır. Katılımcıların %25'i Covid-19 geçirdiğini, %75.0'i geçirmediğini belirtmiştir. %91.9'u Covid-19 aşısı olduğunu, %8.1'i olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların %71.9'u sosyal medyadan covid-19 haberlerini takip etmekte, %28.1'i etmemektedir. Katılımcıların %83.8'i yakın çevresinde Covid-19 geçiren olduğunu, %16.2'sı ise olmadığını belirtmiştir.

Tablo 2'de t testi bulgularına yer verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde; Covid 19 geçirme, Covid 19 aşısı olma ve Yakın çevrede Covid 19'a yakalanma değişkenlerine göre Covid 19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmiştir ($p<0.05$). Covid 19 geçirenlerin, Covid 19 aşısı olanların ve Yakın çevresinde Covid 19'a yakalananların korku düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Diğer ele alınan değişkenlere göre Covid 19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 2. T-Testi Bulguları

	Cinsiyet	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
Covid-19 Korkusu	Kadın	44	2.25	.84	-1.424	.156
	Erkek	116	2.02	.94		
	Medeni Durum	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
	Evli	27	2.30	1.05	1.334	.184
	Bekar	133	2.04	.88		
	Antrenman Yapma Şekli	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
	Grup	113	2.07	.88	-.262	.794
	Bireysel	47	2.12	1.01		
	Covid 19 Geçirme	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
	Evet	40	2.36	.94	2.156	**.033***
	Hayır	120	2.00	.89		
	Covid 19 Aşısı Olma	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
	Evet	147	2.14	.92	2.576	**.011***
	Hayır	13	1.47	.61		
	Sosyal Medya Covid 19 Takip	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
	Evet	115	2.16	.91	1.617	.108
	Hayır	45	1.90	.92		
	Yakın Çevre Covid 19 Yak.	**N**	**Ortalama**	**Ss**	**t**	**p**
	Evet	134	2.16	.93	2.352	**.020***
	Hayır	26	1.70	.75		

Tablo 3'de Anova analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 3. Anova Analizi Bulguları

	Meslek	**N**	**X**	**Ss**	**F**	**p**
Covid-19 Korkusu	Öğrenci	111	2.04	.91	.394	.675
	Kamu	24	2.18	.93		
	Özel	25	2.19	.95		
	Yaşanılan Yer	**N**	**X**	**Ss**	**F**	**p**
	Aile Evi	84	2.02	.88	.535	.587
	Öğrenci Evi	15	2.15	1.01		
	Yurt	61	2.17	.95		

Tablo 3 incelendiğinde; meslek ve yaşanılan yer değişkenlerine göre Covid-19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir (p>0.05).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Salgın hastalıkların toplum üzerinde ciddi etkilerin olduğu ve insanlar üzerinde psikolojik etkilenmelere yol açabileceği bilinmektedir (Joos, 2020). İnsanların hastalığa bakış açısı oldukça önemli olup bu hastalığa göstereceği tepkiler hastalığı nasıl algıladığı ile doğrudan ilişkilidir (Hekler vd., 2008). Bu nedenle Pandemi döneminde sporcuların hastalığı ne şekilde algıladığı ve yorumladığı önem arz etmektedir.

Bu araştırmada faal futbol hakemlerinin Covid-19 korkusu düzeyleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda futbol hakemlerinin cinsiyet değişkenine göre Covid-19 korkusu ölçeği puan ortalamasına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma görülmemektedir. Erkek ve kadın futbol hakemlerinin Covid-19 korkusunun benzer ve orta düzeyde olduğu görülmektedir. Pandemi döneminde yapılan bir çalışmada kadın ve erkek öğretmenlerin Covid-19 anksiyete düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (Çifçi ve Demir, 2020).

Araştırmada diğer değişken olan medeni durum açısından incelendiğinde bekar ve evli futbol hakemlerinin Covid-19 korku düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Covid-19 pandemisinde profesyonel futbolcuların üzerinde yapılan bir çalışmada Covid-19 korkusu düzeylerinin evli ya da bekar futbolcular üzerinde önemli bir farklılığı olmadığı görülmüştür (Çifçi ve Demir, 2020). Bu çalışma da araştırmamız ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmada bir diğer değişken olan antrenman yapma şekline göre grupça ve bireysel olarak antrenman yapan hakemlerin Covid-19 korkusu düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Hakemlerin pandemi öncesinde grupça antrenman yapmaları pandemi sürecinde bireysel antrenman yapmaları korku düzeylerini etkilememiştir.

Futbol hakemlerine yapılan bu çalışmada Covid-19 geçiren hakemlerin geçirmeyenlere göre Covid-19 korkusu düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır. Covid-19 geçiren hakemlerin Covid-19 korkusu ölçeği ortalaması geçirmeyenlere göre daha yüksektir. Doğa sporcuları üzerinde yapılan bir çalışmada daha önce Covid-19 geçiren bireylerde Covid-19 korkusu daha yüksek olarak çıkmıştır (Sandıkçı ve Önen, 2021).

Çalışmaya katılan futbol hakemlerinin Covid-19 aşısı olmaları değişkenine göre incelendiğinde aşı olanların olmayanlara göre Covid-19 korku düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Araştırmada sosyal medyada Covid-19 haberlerini takip etme değişkeni incelendiğinde iki grup arasında Covid-19 korkusu düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Gerek televizyonda gerek sosyal medyada sürekli Covid-19 haberlerinin olması görünürlük açısından yeterli olmakla beraber farkındalığın azaldığı söylenebilir.

Bu çalışmada hakemlerin yakın çevresinin Covid-19'a yakalanması değişkenine göre incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Yakın çevresinde Covid-19 görülen hakemlerin görülmeyenlere göre Covid-19 korkusu düzeyi daha yüksek bulunmuştur. Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada bir yakını Covid-19'a yakalanmış öğrencilerin kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Cao vd., 2020).

Araştırmada Covid-19 korkusu düzeylerinin meslek gruplarına göre incelendiğinde öğrenci, kamu ve özelde çalışan hakemler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Futbol hakemliğinin tek zamanlı bir iş olmaması ve aynı zamanda bir uğraşın olması bu konuda benzer korku düzeyleri olmasını açıklayabilir.

Araştırmaya katılan hakemlerin yaşanılan yer değişkenine göre Covid-19 korkusu düzeyi incelendiğinde aile evinde, öğrenci evinde ve yurtta kalan hakemler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sporcular üzerinde yapılan bir çalışmada çekirdek ailesi ile yaşayanların geniş ailesiyle yaşayanlara göre Covid-19'a yakalanma kaygı düzeyleri daha fazla olarak ifade edilmiştir (Gümüşgül, Ersoy ve Gümüşgül, 2020).

Sonuç olarak; bu çalışmada futbol hakemlerinin Covid-19 korkusu düzeylerinin incelendiğinde Covid-19 geçirme, Covid-19 aşısı olma ve yakın çevrede Covid-19'a yakalanma değişkenlerine göre Covid-19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmiştir. Covid-19 geçirenlerin, Covid-19 aşısı olanların ve yakın çevresinde Covid-19'a

yakalananların korku düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet, medeni durum, meslek, yaşanılan yer, antrenman yapma şekli, sosyal medyada Covid-19 haberlerini takip etme durumu değişkenlerine göre Covid-19 korkusu ölçeği puan ortalaması arasında ise istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

KAYNAKÇA

Ağduman, F. (2021). Sporcuların Pandemi Döneminde Covid – 19'a Yakalanma Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. Germenica *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, *2*(1), 1-14.

Ahorsu, D. K., Lin, C. Y., Imani, V., Saffari, M., Griffiths, M. D., and Pakpour, A. H. (2020). The Fear of COVID-19 Scale: Development and Initial Validation. *International Journal of Mental Health And Addiction,* 27, 1–9.

Aygün, M. ve Murathan T. (2020). Buz hokeyinin tarihsel süreç içerisindeki görünümü. *Journal of History School. 44*, 600-612. DOI: https://doi.org/10.29228/Joh39678

Aygün, M. ve Ünal, M. (2020). COVID-19 Pandemisinin Buz Hokeyi Sporuna Etkisi. *Anadolu Kliniği Tıp Bilimleri Dergisi, 25* (Speciak Issue on COVID-19), 195-203. DOI: https://doi.org/10.21673/anadoluklin.738039

Bingöl, H., Bingöl, Ş. ve Öner, İ. (2020). Covid-19'un Spor Sektörüne Etkisi. *Journal of History School, 46*, 1890-1909. DOI : https://doi.org/10.29228/joh.43436

Cao W, Fang Z, Hou G, Han M, Xu X, Dong J., and Zheng, J. (2020). The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Psychiatry Res.* 287, 112934. DOI: https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112934

Corsini, A., Bisciotti, G. N., Eirale, C., and Volpi, P. (2020). Football cannot restart soon during the COVID-19 emergency! A critical perspective from the Italian experience and a call for action. *Br J Sports Med*., *54*(20), 1186-118. http://dx.doi.org/10.1136/bjsports-2020-102306

Çifçi F, ve Demir A. (2020). The effect of home-based exercise on anxiety and mental well-being levels of teachers and pre-service teachers in COVID-19 pandemic. *African Educational Research Journal*, *8*(2), 20-28. DOI: http://dx.doi.org/10.30918/AERJ.8S2.20.029

Çifçi, F. ve Demir, A. (2020). COVID-19 Pandemisinde Türk Profesyonel Futbolcuların COVID-19 Korkusu ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(Özel Sayı 1), 26-38.

Gümüşgül C, Ersoy A, Gümüşgül O. (2020). Amatör ve Profesyonel Sporcularin Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygılarinin İncelenmesi - Yönetsel Karar Boyutu. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, *7*(2), 26-37. DOI: https://doi.org/10.33468/sbsebd.129

Hekler, E.B., Lambert, J., Leventhal, E., Levethal, H., Jahn, E. and Contrada R. J. (2008). Commonsense illness beliefs, adherence behaviors and hypertension control among african americans. *Journal of Behavioral Medicine, 31(5),* 391-400. DOI: https://doi.org/10.1007/s10865-008-9165-4

Joos, A. (2020). Psychosomatic medicine and covid-19 pandemic. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 89, 263–264. DOI: https://doi.org/10.1159/00050764

Kobayashi, T., Jung, S. M., Linton, N. M., Kinoshita, R., Hayashi, K., Miyama, T. and Nishiura, H. (2020). Communicating the Risk of Death from Novel Coronavirus Disease (COVID-19). *Journal of Clinical Medicine, 9*(2), 1-7. https://doi.org/10.3390/jcm9020580

Ladikli, N., Bahadır, E., Yumuşak, N.F., Akkuzu, H., Karaman, G. ve Türkkan, Z. (2020). Kovid-19 Korkusu Ölçeğinin Türkçe Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 3*(2), 71-80.

Ratten V. and Ratten, H. (2011). International sport marketing: practical and future research implications. *Business and Ind Marketing, 26*(8), 614-620. DOI: https://doi.org/10.1108/08858621111179886

Sandıkçı, M.B. and Önen, C. (2021). Reflections of Nature-Oriented Outdoor Sports Activities on Coronavirus-19 Phobia During the Pandemic. *Process. Progress in Nutrition. 23*(2), 1-9. DOI: https://doi.org/10.23751/pn.v23iS2.12052

World Health Organization. Director-General's remarks at the media briefing on2019-nCoVon 11 February2020.https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director general-s-remarks-at-themedia-briefing-on-2019-ncov-on-11-february-2020 (Son Erişim: 11 Şubat 2022).